

אור דוד

בס"ד | ה' טבת תשע"ט

פרשת שבוע	כניסת שבת			יציאת שבת			גיליון מספר	מוקדש לע"נ הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל בן שלמה זלמן ושושנה נעמי הי"ו
	ירושלים	יבנה	מצפה רמון	ירושלים	יבנה	מצפה רמון		
ויגש	16:01	16:18	16:16	17:16	17:18	17:20	25	

אורות הפרשה - דבר תורה על פרשת השבוע מאת נאור מאיר גנון.

כתוב בפרשה פרק מו' פס' כח: "ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו...".

יעקב שולח את יהודה ללכת ראשון בירידה למצרים ורש"י מסביר שהפשט הוא שיגיע ראשון למצרים כדי לסדר לו מקום להתיישב בו אך המדרש אומר שהוא שלח אותו להקים שם ישיבה.

נשאלת השאלה: למה יעקב שלח את יהודה דווקא ולא את יששכר שבני בניו היו ראשי סנהדרין או את לוי שמשבטו יצאו לומדי תורה שלימדו את כל עם ישראל? אלא שכדי להקים ישיבה במצרים שהיא שיא הטומאה לא מספיק לדעת תורה אלא צריך גבורה, צריך "גור אריה יהודה" ולכן יהודה נשלח.

מסופר על תלמיד של הרב יהודה צדקה שהקים תלמוד תורה בצפת ומדי פעם היה טס לחו"ל להתרים כספים כדי שיוכל לשלם למלמדים. שנה אחת אשתו ביקשה ממנו שיפסיק לטוס כי הדבר קשה עליה מאוד בפרנסה ובעול הבית. אותו אברך התקשר לרב יהודה צדקה וסיפר לו שלא יודע מה לעשות-מצד אחד הוא צריך לשמוע לאשתו, אבל אם לא יטוס המלמדים לא יקבלו משכורת ואם כך יהיה ייסגר התלמוד תורה!

הרב ביקש ממנו שייתן לו לשוחח עם אשתו. כשדיבר עמה בטלפון האישה בכתה ולאחר השיחה אמרה לבעלה שיטוס כמה שצריך ולא אמרה למה שינתה דעתה.

לאחר פטירת הרב יהודה צדקה סיפרה אותה אישה שלא הייתה לה רשות לספר עד לאחר פטירתו את תוכן השיחה. הרב אמר לה שמצווה זו גדולה עד מאוד והוא מבטיח לה שאם תתן לבעלה לטוס לשם כך יהיה לה חלק מהגן עדן שלו. אותה אשה בכתה ולא יכלה לסרב אחרי שהרב הבטיח לה חלק מהגן עדן שלו. צא ולמד מכאן כמה צריך למסור את הנפש שיהיו ישיבות בכל מקום ומרכזי תורה שיפיצו תורה בעם ישראל ויזרקו נשמה באומה כדברי הרב קוק.(ע"פ הרב מרדכי אליהו זצ"ל). שבת שלום ומבורך =

דבר בעיתו מה טוב - מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל.

ה' טבת: [כו ביום ההוא יבוא הפליט אליך להשמעות אַזְנֶיךָ: כז ביום ההוא יפתח פיך את הפליט ותדבר ולא תאָלֵם עוד וְהִיִּית לָהֶם לְמוֹפֶת וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה:

(יחזקאל כז, כז-כז)

(פרק לג פסוקים כא-כב)

כא וַיְהִי בַשָּׁמַיִם עָשָׂה שָׁנָה בַּעֲשָׂרֵי בַחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ לְגִלּוּתֵנוּ בָּא אֵלַי הַפְּלִיט מִירוּשָׁלַם לֵאמֹר הִכְתָּה הָעִיר: כב וַיֵּד יְהוָה הִיְתָה אֵלַי בְּעָרְבַּ לִפְנֵי בּוֹא הַפְּלִיט וַיִּפְתַּח אֶת פִּי עַד בּוֹא אֵלַי בִּבְקָר וַיִּפְתַּח פִּי וְלֹא נֶאֱלַמְתִּי עוֹד:

(יחזקאל לג, כא-לב)

(פסוק כא)

[כג וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: כד בן אָדָם יֹשֵׁבִי בַּחֲבֻצוֹת הָאֵלֶּה עַל אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים לֵאמֹר אֶחָד הֵיךְ אֲבָרְכֶם וַיִּרְשׁ אֶת הָאָרֶץ וַאֲנִיחֶנּוּ רַבִּים לָנוּ נִתְּנָה הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה: כה לֹכֵן אֹמְרֵם אֵלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה עַל הָדָם תֹּאכְלוּ וְעֵינֵיכֶם תִּשְׁאוּ אֶל גְּלוּלֵיכֶם וְדָם תִּשְׁפְּכוּ וְהָאָרֶץ תִּיכָשׁוּ: כו עַמְדַתֶּם עַל חֲרֻבְכֶם עֲשִׂיתֶן תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ רָעָהוּ טִמְאַתֶּם וְהָאָרֶץ תִּיכָשׁוּ: כז כֹּה תֹאמַר אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה חֵי אֲנִי אִם לֹא אֲשֶׁר בַּחֲבֻצוֹת בַּחֲרֹב יִפְּלוּ וְאֲשֶׁר עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה לַחֲתִי נִתְּתִי לְאָכְלוֹ וְאֲשֶׁר בַּמְּצָדוֹת וּבַמְּעָרוֹת בְּדָבָר יָמוּתוּ: כח וְנִתְּתִי אֶת הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמִשְׁמָה וְנִשְׁבַּת גָּאוֹן עָזָה וְשִׁמְמוֹ הָרִי יִשְׁכָּאֵל מֵאֵין עוֹבֵר: כט וַיֵּדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה בָּתְתִי אֶת הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמִשְׁמָה עַל כָּל תּוֹעֵבַתֶם אֲשֶׁר עָשׂוּ: ל וְאַתָּה בֶן אָדָם בְּנֵי עַמְּךָ הַנִּדְבָּרִים בְּבֶן אֶצֶל הַקִּירוֹת וּבְפִתְחֵי הַבָּתִּים וּדְבַר חֵד אֶת אֶחָד אִישׁ אֶת אֶחָיו לֵאמֹר בָּאוּ בָּא וְשִׁמְעוּ מִה הַדָּבָר הַיּוֹצֵא מֵאֵת יְהוָה: לא וַיָּבֹאוּ אֵלַי כַּמְּבֹאֵ עִם וַיִּשְׁבּוּ לִפְנֵי עַמִּי וְשִׁמְעוּ אֶת דְּבָרִי וְאוֹתָם לֹא יַעֲשׂוּ כִּי עֲגִבִים בְּפִיהֶם הֵמָּה עֹשִׂים אַחֲרֵי בָצַעַם לָבָם הַלֵּךְ: לב וְהִנֵּךְ לָהֶם כְּשִׁיר עֲגָבִים יִפְהוּ קוֹל וּמִטֵּב נִגֵּן וְשִׁמְעוּ אֶת דְּבָרִי וְעֹשִׂים אִינָם אוֹתָם: לג וּבְבֹאָה הִנֵּה בָּאָה וַיֵּדְעוּ כִּי נָבִיא הֵיךְ בְּתוֹכָם: (יחזקאל לג, כג-לג)

(מהר"י קרא)

מר"ן **בן איש חי** - פרשת ויגש שנה שניה.

א. אבן או סלע שחשב עליהם מבעוד יום לפצוע בהם אגוזים ושקדים בשבת אע"פ שלא יחדם לכך בפירוש אלא רק במחשבה לבד, וגם יחדם לשבת זו בלבד, הרי זה מותר לטלטלם לכל צרכיו, לפי שהאבן או הסלע דרכם בכך וראויים להתייחד לכך לעולם, לפיכך די להם בהכנה קלה, דהיינו במחשבה לשבת זו בלבד. ואם נשתמש בה תשמיש זה מבעוד יום אפילו פעם אחת בלבד - הוכנה לכך אע"פ שלא חשב עליה לשבת זו, מאחר שנשתמש ועשה מעשה; אבל אבן או בקעת עץ שחשב עליהם מבעוד יום לכסות בהם פי החבית, כיון דלאו אורחיהו בהכי, אין מחשבתו מועלת כלום; ואפילו אם כבר נשתמש בהם תשמיש זה פעמים רבות בחול, אפילו הכי, כיון דלא יחדם בפירוש לתשמיש זה לעולם לכסות בהם פי החבית וכיוצא - אסור לטלטלם בשבת; אבל אם יחדם בפיו בפירוש לתשמיש זה לעולם, אז ירד עליהם תורת כלי, מאחר שנתייחדו לתשמיש זה לעולם. מיהו, אם יחדם לתשמיש זה לשבת זו בלבד ולא לעולם, אין זה מוריד עליהם תורת כלי, אלא אם כן עשה בהם מעשה של תיקון שמוכיח דהם מוכנים ועומדים לכך, דאז מותר לטלטלם לצורך אותו דבר שהוכנו לו, אבל לא לצורך אחר. לפיכך, אותם הנותנים בערב שבת אבנים או לבנים סביב הקדרה של החמין שיאכלו בשבת, צריך ליחדם בפיו בפירוש לעולם, ובחול יצניעם וישמרם במקום אחר כדי להשתמש בהם תשמיש זה, ואז מותר לטלטלם בשבת בעת שמסיר הקדרה מעל הכירה. וצריך להזהיר בזה את בעלי-בתים בדבר זה, שישמרו את האבנים והיו מיוחדים לכך בכל ערב-שבת, ולא יזרקום עם אבנים שיש להם בחצר ויקחו בכל ערב-שבת מאבנים שבחצר מן הבא בידם.

זרע שמשון - פרשת מקץ סוף אות יז'.

'וַיִּגֶשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי יְדָבָר נָא עֲבֹדְךָ דָּבָר בְּאֲזְנֵי אֲדֹנָי וְאֵל יֹחֵר אֶפְרַיִם בְּעֵבֶדְךָ כִּי כְמוֹךָ כְּפָרְעָה' (מד יח): במדרש (ב"ר צג ו) ויגש אליו יהודה, ר' יהודה ר' נחמיה ורבנן, ר' יהודה אומר, הגשה למלחמה ה'ך מד"א (שמואל ב י) ויגש יואב והעם אשר עמו למלחמה. רבי נחמיה אומר, הגשה לפיוס המד"א (יהושע יד) ויגשו בני יהודה אל יהושע לפיוסו רבנן אמרי הגשה לתפלה (מלכים א יח) ויגש אליהו הנביא ויאמר ה' אלקי וגו'. ונראה לפרש שאכן ג' ענינים אלו רמוזים כאן בפסוק, בתחילה אמר 'ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני', לשון רכה ולשון של פיוס. ומה שאמר 'ואל יחר אפרך בעבדך', היינו תפילה שהיה מתחנן אליו שיוציא את משפטם כאוהב ולא כאויב. 'כי כמוך כפרעה', נרמז ענין המלחמה, וכמ"ש ברש"י שאמר לו אם תקניטני אהרוג אותך ואת אדונך.

עץ החיים - פירוש הסולם על הזוהר, דפו"י דף ר"ט ע"ב.

צה) כנין כך בכה וכו': משום כך בכה יוסף על זה, דהיינו על ב' מקדשים שנחרבו, ואחר שבכה על זה, בכה על השבטים שנגלו, כשנחרב בית המקדש, נגלו מיד כל השבטים, ונתפזרו בין העמים. וזהו שכתוב וינשק לכל אחיו ויבך עליהם, עליהם ודאי, דהיינו על שנגלו.

צו) על כלם וכו': על כלם בכה, על בית

המקדש שנחרב ב' פעמים, ועל אחיו, שהם עשרת השבטים שיצאו בגלות, ונתפזרו בין העמים. ואחרי כן דברו אחיו אתו. ולא כתוב בהם ויבכו. כי הוא בכה משום שהופיעה עליו רוח הקודש. וראה את כל זה, והם לא בכו, כי לא שרה עליהם רוח הקודש, ולא ראו את זה.

אביעה חידות מני קדם - חידון לפרשת "הדני" (שופטים פרקים יג-טז) מקבילה ל-ויגש על פי חיבורו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל

ד. מאיזה משפחה מנחה היה והוא יושב בעיר צרעה

א. ישראל במשך כמה שנים נתנם ה' ביד פלשתים

ה. מי משתה עושים כשהם אשה נושאים

ב. מה אמר המלאך לאשה שיוולד לה אחר הריונה

ו. איך כתוב באיזו מילה שבעיני שמשון טובה האשה

ג. מה הכין מנחה לפני מלאך האלוקים ויעל על הצור והוא ואשתו ראים

לתגובות, הקדשות והערות: or.david.way@gmail.com

שבת שלום

פתרונות לגליון הקודם: אנשים ריקים, בלך, גלעד, הלתי ביתי, הגלעד, ויקרע את בגדיו. מוקדש להצלחת: נאור מאיר בן אסתר ורעייתו, אוריאל בן אלישבע חפצי ורעייתו.